31971L0348

1971 10 25 EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS L 239/9

TARYBOS DIREKTYVA

1971 m. spalio 12 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių pagalbinę skysčių, išskyrus vandenį, skaitiklių įrangą, suderinimo

(71/348/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos siūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [2],

kadangi valstybėse narėse skysčių skaitiklių papildomos įrangos konstrukcijai ir kontrolės metodams taikomos privalomosios nuostatos, kurios yra skirtingos įvairiose valstybėse narėse ir todėl trukdo prekiauti tokiais matuokliais; kadangi dėl to būtina derinti šias nuostatas;

kadangi 1971 m. liepos 26 d. [3] Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su bendromis matavimo priemonių ir metrologinės kontrolės metodų nuostatomis, suderinimo nustatė EEB modelio patvirtinimą ir pirminės patikros procedūras; kadangi, pagal šią direktyvą, turėtų būti nustatyti skysčių, išskyrus vandenį, tūrinių skaitiklių papildomos įrangos konstrukcijos ir veikimo techniniai reikalavimai;

kadangi 1971 m. liepos 26 d. [4] Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su skysčių, išskyrus vandenį, skaitikliais, suderinimo jau nustatė tokių skaitiklių konstrukcijos ir veikimo techninius reikalavimus; kadangi papildoma įranga gali arba turi būti skysčių, išskyrus vandenį, skaitiklių neatskiriama dalis;

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Ši direktyva taikoma skysčių, išskyrus vandenį, tūrinių skaitiklių papildomai įrangai, apibūdintai priede.

2 straipsnis

Tūrinių skaitiklių papildoma įranga, kuri gali būti ženklinama EEB ženklais ir žymenimis, aprašyta priede. Įranga privalo turėti EEB modelio patvirtinimą. Įranga pateikiama EEB pirminei patikrai kartu su skaitikliais, kuriems ji skirta.

3 straipsnis

1. Valstybės narės per 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės turi užtikrinti, kad pagal šią direktyvą priimtų įstatymų pagrindinių nuostatų tekstai būtų pateikti Komisijai.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1971 m. spalio 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

I. VIGLIANESI

---

[1] OL C 100, 1971 10 12, p. 4.
[2] OL C 93, 1971 9 21, p. 27.
[3] OL L 202, 1971 9 6, p. 1.
[4] OL L 202, 1971 9 6, p. 32.

PRIEDAS

I SKYRIUS

TŪRIO RODYTUVŲ NULIO STATOS ĮTAISAS

1.1. Nulio statos įtaisas yra priemonė, kuri rankiniu arba automatiniu būdu grąžina rodomąjį įtaisą į nulinę padėtį.

1.2. Nulio statos įtaisas neturi paveikti matavimo rezultatų.

1.3. Kai pradedamas nulio nustatymas, turi būti neįmanoma jo metu rodyti naują išmatuotą kiekį, iki baigsis nulio nustatymas.

1.4. 1.2 ir 1.3 punktų reikalavimai nėra privalomi:

1.4.1. rodomiesiems įtaisams, kurių ciferblatuose yra užrašai „Tiesioginis komercinis pardavimas draudžiamas“ ar kiti panašūs ribojantys užrašai;

1.4.2. rodykliniams rodomiesiems įtaisams, įmontuotiems skaitikliuose, kurių didžiausias srautas neviršija 1200 litrų per valandą; jeigu skaitikliai yra skirti pardavimui, turi būti neįmanoma rodmenis padidinti ranka.

1.5. Rodomųjų įtaisų su tolydžiai judančiais rodmenimis nulinės padėties nustatymo didžiausias leidžiamasis rodmenų ir nulinės padėties skirtumas turi būti ne didesnis kaip mažiausio matuojamojo kiekio pusė didžiausios leidžiamosios paklaidos, nurodytos rodomojo įtaiso ciferblate, bet neturi viršyti vienos penktosios padalos vertės.

Rodomųjų įtaisų su trūkiuoju rodmenų judėjimu rodmenys turi tiksliai atitikti nulinę padėtį.

II SKYRIUS

TŪRĮ SUMUOJANTYS SUMUOTUVAI

2.1. Rodomasis įtaisas su nulio nustatymu gali būti sumontuotas su vienu arba keliais sumuotuvais, kurie po sumavimo rodo skirtingus iš eilės užfiksuotus tūrio rodmenis.

2.2. Sumuotuvuose negali būti nulio statos įtaiso.

2.3. Sumuotuvai gali būti tik tiesios eilutės tipo.

2.4. Sumuotuvai gali būti įmontuoti taip, kad jie nebūtų matomi.

2.5. Turi būti nurodytas matavimo vienetas (arba jo simbolis), kuriuo išreiškiamas visas išmatuotas tūris, ir jis turi atitikti skysčių, išskyrus vandenį, skaitiklių direktyvoje nurodytus reikalavimus.

2.6. Kiekvieno sumuotuvo pirmojo elemento s padalos vertė turi būti pateikiama kaip 1×10^n, 2×10^n arba 5×10^n patvirtintų tūrio matavimo vienetų, čia ^{n} yra teigiamas ar neigiamas sveikasis skaičius arba nulis. Ji turi būti lygi arba didesnė už rodomojo įtaiso su nulio stata pirmojo elemento padalos vertę.

2.7. Jeigu sumuotuvų ir rodomojo įtaiso su nulio stata rodmenys gali būti matomi vienu metu, sumuotuvų skaičių matmuo turi būti ne didesnis kaip pusė rodomojo įtaiso su nulio stata skaičių matmens.

III SKYRIUS

DAUGIASKALIAI TŪRIO RODOMIEJI ĮTAISAI [1]

3.1. Rodomasis įtaisas gali turėti kelis ciferblatus. Be to, prie jo gali būti prijungti vienas arba keli vienalaikio rodymo rodomieji įtaisai.

3.2. Įvairių rodomųjų įtaisų padalos vertės gali būti skirtingas, tačiau mažiausias matuojamas kiekis turi būti vienodas ir apibrėžtas kaip padalų vertės funkcija, kuri atitinka šio matuojamo kiekio didžiausią vertę.

3.3. Šios direktyvos ir skysčių, išskyrus vandenį, direktyvos reikalavimai yra taikomi kiekvienam rodomajam įtaisui ir ciferblatui.

3.4. Skirtumas tarp vieno arba kelių rodmenų įtaisų įvairių ciferblatų rodmenų neturi būti didesnis už mažiausio matuojamo kiekio didžiausias leidžiamąsias paklaidas, nurodytas ciferblate arba ciferblatuose.

IV SKYRIUS

KAINOS IR PINIGŲ SUMOS RODYTUVAI

4.1. Tiesios eilutės tipo tūrio rodomieji įtaisai su nulio stata gali būti papildyti tiesios eilutės tipo apskaičiuotos pinigų sumos rodytuvais su nulio stata, kurių produkcijos vieneto kaina yra kaina už sunaudotą vienetinį tūrį. Jie taip pat parodo išmatuotą tūrį.

4.2. Produkcijos vieneto kaina turi būti reguliuojama. Pasirinktoji produkcijos vieneto kaina turi būti rodoma.

4.3. Produkcijos vieneto kainos parinkimo ir parodymo įtaisai turi būti prijungti prie apskaičiuotos pinigų sumos rodytuvo taip, kad pinigų suma, atitinkanti vieną matavimo operaciją, visada būtų lygi pasirinktos ir produkcijos vieneto kainos ir rodomo tūrio sandaugai.

4.4. Skysčiams, išskyrus vandenį, skaitiklių direktyvos reikalavimai, taikomi tūrio rodomiesiems įtaisams, taip pat šio priedo I, II ir III skyrių nuostatos turi būti analogiškai taikomos apskaičiuotos pinigų sumos rodytuvams, išskyrus 1.5. punktą dėl nulio statos įtaisų.

4.5. Naudojamas piniginis vienetas arba jo simbolis turi būti parodytas apskaičiuotos pinigų sumos rodytuvo ciferblate.

4.6. Apskaičiuotos pinigų sumos rodytuvo skaitmenų matmenys neturi būti didesnis už tūrio rodomojo įtaiso skaitmenų matmenis.

4.7. Pinigų sumos rodytuvo ir tūrio rodomojo įtaiso nulio statos įtaisai turi būti sukonstruoti taip, kad vieno iš jų grįžtis prie nulio automatiškai grąžintų kito įtaiso rodmenis į nulinę padėtį.

4.8.1. Kiekio, lygaus mažiausio tiekiamo kiekio didžiausiai leidžiamajai paklaidai, kuri įrašyta rodomojo įtaiso ciferblate, pinigų suma, turi būti ne mažesnė kaip viena penktoji padalos vertės, bet ne mažesnė už pinigų sumą, atitinkančią pinigų sumos rodytuvo pirmojo elemento skalės dviejų milimetrų padalos vertę, kai tokio elemento judėjimas yra tolydinis.

[1] Distanciniai nemechaniniai rodmenu įtaisai bus reglamentuoti kitoje direktyvoje.

Tačiau nebūtina, kad ši vienos penktosios arba dviejų milimetrų padalos vertė būtų mažesnė už žemiau pateiktų piniginių vienetų vertę, priklausomai nuo šalies, kur įtaisas yra naudojamas:

10 Belgijos ar Liuksemburgo santimų

1 Prancūzijos santimą

1 Danijos centą

1 lirą

1 pfenigą

4.8.2. Kiekio, lygaus mažiausio tiekiamo kiekio didžiausiai leidžiamajai paklaidai, kuri įrašyta rodomojo įtaiso ciferblate, pinigų suma turi būti lygi mažiausiai dviejų padalų vertei, kai pinigų sumos rodytuvo pirmojo elemento judėjimas yra trūkusis.

Tačiau nebūtina, kad padalos vertė būtų mažesnė už vieną iš 4.8.1. punkte nurodytų piniginių verčių.

4.9. Esant normalioms naudojimo sąlygoms, skirtumas tarp rodomos pinigų sumos ir pinigų sumos, apskaičiuotos pagal produkcijos vieneto kainą ir rodomą tūrį, neturi viršyti pinigų sumos už kiekį, lygų rodomojo įtaiso ciferblate nurodytai mažiausio matuojamo kiekio didžiausiai leidžiamajai paklaidai.

Tačiau nebūtina, kad šis skirtumas būtų mažesnis už dvigubą vienos iš 4.8.1. punkte nurodytų piniginių verčių.

4.10. Po kiekvieno rodomųjų įtaisų su tolydžiai judančiais rodmenimis grąžinimo į nulinę padėtį leidžiamasis skirtumas nulio atžvilgiu neturi būti didesnis kaip pusė pinigų sumos už kiekį, lygų rodomojo įtaiso ciferblate nurodytai mažiausio matuojamo kiekio didžiausiai leidžiamajai paklaidai, bet neturi viršyti vienos penktosios padalos vertės.

Tačiau nebūtina, kad šis skirtumas būtų mažesnis už vieną iš 4.8.1. punkte nurodytų piniginių verčių.

Rodomųjų įtaisų su trūkiuoju rodmenų judėjimu rodmuo turi tiksliai atitikti nulinę padėtį.

V SKYRIUS

SPAUSDINTUVAI

5.1. Skaitmeninis kiekio spausdintuvas gali būti prijungtas prie skaitiklio rodomojo įtaiso.

5.2. Spausdinamos padalos vertė turi būti pateikiama kaip 1×10^n, 2×10^n arba 5×10^n patvirtintų tūrio matavimo vienetų, čia ^{n} yra sveikas teigiamas ar neigiamas skaičius arba nulis.

5.3. Spausdinamos padalos vertė turi būti ne didesnė už rodmenų įtaiso ciferblate nurodytas mažiausio matuojamojo kiekio didžiausias leidžiamąsias paklaidas.

5.4. Spausdinamos padalos vertė turi būti pažymėta ant spausdintuvo.

5.5. Išspausdintas kiekis turi būti pateikiamas vienu iš patvirtintų tūrio matavimo vienetų.

Ant kvito spausdintuvas turi išspausdinti skaitmenis, vartojamą vienetą arba jo simbolį ir, kur reikia, dešimtainės trupmenos tašką arba kablelį.

5.6. Spausdintuvas gali spausdinti kitokią informaciją, susijusią su matuojamuoju kiekiu: eilės numerį, datą, matavimo vietą, skysčio rūšį.

5.7. Spausdintuvas gali būti sukonstruotas taip, kad būtų galima atlikti pakartotiną spausdinimą. Tokiu atveju išspausdinti duomenys turi būti vienodi ir turėti tą patį eilės numerį.

5.8. Jeigu tūris yra nustatomas pagal skirtumą tarp dviejų išspausdintų verčių, kurių viena gali būti išreikšta nuliais, turi būti neįmanoma matavimo metu išimti kvitą iš spausdintuvo.

5.9. Išskyrus atvejį, nurodytą 5.8 punkte, spausdintuvas turi būti su nulio statos įtaisu, sujungtu su rodomojo įtaiso nulio statos įtaisu.

5.10. Skirtumas tarp rodomo ir išspausdinto tūrio neturi viršyti vienos spausdinimo padalos vertės.

5.11. Be išmatuoto kiekio, spausdintuvas gali išspausdinti pinigų sumą už tą kiekį arba tą pinigų sumą ir produkcijos vieneto kainą. Jis taip pat gali spausdinti tik pinigų sumą, kurią reikia sumokėti, jeigu spausdintuvas yra prijungtas prie tūrio ir apskaičiuotos pinigų sumos rodomųjų įtaisų, bet tik komercinio atsiskaitymo atveju.

Ant kvito spausdintuvas turi išspausdinti skaitmenis, vartojamą piniginį vienetą arba jo simbolį ir, kur reikia, dešimtainės trupmenos tašką arba kablelį. Pinigų sumos spausdinimo skaitmenų matmenys neturi būti didesni už išmatuoto kiekio spausdinimo skaitmenų matmenis.

5.12. Išspausdintos pinigų sumos padalos vertė turi būti pateikta kaip 1×10^n, 2×10^n arba 5×10^n piniginių vienetų, čia ^{n} yra teigiamas ar neigiamas sveikasis skaičius arba nulis.

Ši vertė neturi viršyti pinigų sumos už kiekį, lygų rodomojo įtaiso ciferblate nurodytais mažiausio matuojamojo kiekio didžiausiai leidžiamajai paklaidai.

Tačiau nebūtina, kad padalos vertė būtų mažesnė už vieną iš 4.8.1 punkte nurodytų piniginių verčių.

5.13.1. Jeigu skaitiklyje yra įrengtas pinigų sumos rodytuvas, skirtumas tarp rodomos ir išspausdintos pinigų sumos neturi viršyti spausdinimo padalos vertės.

5.13.2. Jeigu skaitiklis yra be pinigų sumos rodytuvo, skirtumas tarp išspausdintos pinigų sumos ir pinigų sumos, apskaičiuotos pagal rodomą kiekį bei produkcijos vieneto kainą, turi atitikti sąlygas, nustatytas 4.9 punkte.

VI SKYRIUS

IŠANKSTINĖS STATOS ĮTAISAI [1]

6.1. Skaitikliai gali būti sumontuoti su išankstinės statos įtaisais.

Išankstinės statos įtaisai yra įtaisai, kuriais galima pasirinkti norimą išmatuoti kiekį ir kurie automatiškai sustabdo skysčio tekėjimą, kai pasirinktas kiekis yra išmatuotas.

6.2. Pasirinktą kiekį rodo įtaisas su skale ir atskaitos pradžios linija arba skaitmeninis įtaisas.

6.3. Jei išankstinė stata įmanoma naudojant kelis atskirus valdymo įtaisus, vieno valdymo įtaiso padalos vertė turi būti lygi žemesnio rango valdymo įtaiso matavimo sričiai arba paskesnei žemesnei dekadai.

6.4. Išankstinės statos įtaisai gali būti įrengiami taip, kad prireikus pakartoti pasirinktą kiekį, nereiktų iš naujo nustatyti valdymo įtaisų.

6.5. Jeigu išankstinės statos įtaiso skaitmenys yra kitokie nei rodomojo įtaiso ir jeigu įmanoma juos matyti vienu metu, išankstinės statos įtaiso skaitmenų matmenys neturi būti didesni kaip trys ketvirtosios rodomojo įtaiso skaitmenų matmenų.

6.6. Pasirinkto kiekio rodmuo matavimo metu gali likti nepakitęs arba palaipsniui grįžti prie nulio.

---

[1] Savitarnos išankstinio apmokėjimo įranga bus numatyta kitoje direktyvoje.

6.7. Esant normalioms naudojimo sąlygoms, skirtumas tarp nustatyto ir matavimo pabaigoje parodyto kiekio neturi viršyti mažiausio matuojamo kiekio pusės didžiausios leidžiamosios paklaidos.

6.8. Statos ir rodomojo įtaiso rodomi kiekiai turi būti išreikšti tuo pačiu matavimo vienetu. Jis (arba jo simbolis) turi būti pažymėtas ant išankstinės statos įtaiso.

6.9. Išankstinės statos įtaiso mažiausia padalos vertė turi būti ne mažesnė už rodomojo įtaiso pirmojo elemento padalos vertę.

6.10. Išankstinės statos įtaisai, kur reikia, gali būti su skysčio tekėjimo staigaus stabdymo įtaisais.

6.11. Jeigu išankstinės statos įtaisas yra su srauto reguliatoriumi, turi būti numatyti apsaugos spaudai, reikalingi statos vertėms apsaugoti nuo pakeitimų.

6.12. 6.7 ir 6.11. punktų reikalavimai netaikomi, jeigu spausdintuvas (V skyrius) yra sumontuotas su skaitikliu, kad būtų galima išduoti išspausdintą kvitą arba jeigu komercinio atsiskaitymo atveju išankstinės statos įtaisas yra nematomas.

6.13. Skaitikliai su pinigų sumos rodytuvu taip pat gali būti sumontuoti kartu su pinigų sumos išankstinės statos įtaisu. Tokiu atveju skysčio tekėjimas sustabdomas tuo momentu, kai pateiktas kiekis atitinka pasirinktą pinigų sumą. Galioja visi 6.1– 6.12 punktuose nustatyti reikalavimai.

VII SKYRIUS

PLOMBAVIMAS

7.1. Turi būti numatytos plombavimo priemonės, siekiant apsaugoti papildomą įrangą nuo nuėmimo ir uždrausti prieigą prie detalių, kuriomis galima pakeisti matavimo rezultatus.